

De många likheterna

De två konsulerna, Petter Olsson och Nils Persson, kom att bli Helsingborgs mest betydande och dominerande personer vad avser stadens utveckling till en modern industristad under ca 50 år med början på 1860-talet. De bidrog till att förvandla Helsingborg från småstad till storstad.

Förenklat kan man påstå att konsulerna grundlade sina förmögenheter ur den skånska myllan – Petter Olsson genom att exportera havre till England och Nils Persson genom att sälja konstgödning till bönderna. Petter Olssons (1830-1911) och Nils Perssons (1836-1916) levnadsöden har mycket gemensamt, som att de

- blev faderlösa som barn
- var bara 15 år när de fick sina första anställningar hos kända handelsmän
- erhöll ”burskap” (borgerskap, rättighet att idka borgerlig näring) som handlande före 25 års ålder
- insåg fördelarna med att aktivt medverka i den politiska beslutsprocessen
- innehade politiskt ledande poster inom stadsfullmäktige resp. drätselkammaren under perioden 1860-1908
- innehade ledande poster inom hamndirektionen och bankväsendet
- blev invalda som riksdagsmän
- samverkade aktivt för att påverka järnvägsbyggandet både politiskt och ekonomiskt
- ägde var sitt tegelbruk, Olssons ”gula Olsasten” från Röggle och Perssons ”röda Persasten” från Helsingborg
- bägge varit generösa donatorer till staden
- blev konsuler med uppgift att bevaka Sveriges handelsintressen, även om det lite grann nog handlade om att erhålla en fin titel och kunna stoltsera i konsulkostym vid högtidligare tillfällen

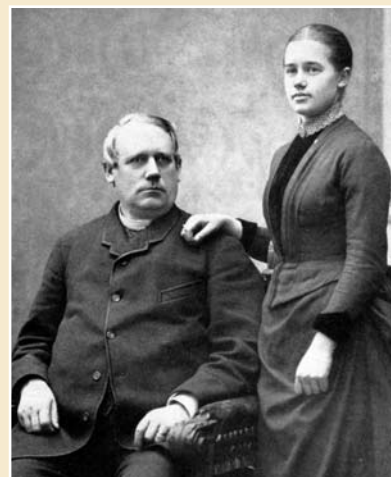
Petter Olsson

Petter Olsson i 30-års åldern ca 1860.

Petter som riksdagsman på 1870-talet.

Petter med äldsta dottern Maria.

Petters magasin och bostad på Kullagatan 44, som det såg ut för cirka 100 år sedan.

Magasinet idag.

Røgle gård köpt 1870, med mycket mark och ett tegelbruk. Här trivdes Petter, men Røgle var bara en av många gårdar han förvärvade för att säkra sina spannmålsleveranser.

Fleninge gästgivaregård cirka 1860, där Petter föddes år 1830.

Nils Persson

Nils som ung.

Nils passerkort till världsutställningen i Paris, då 42 år gammal, här köpte han Helsingborgs första järnväg, decauwillen.

Nils i konsulini-form.

Inne på gården ligger Gamlegård som under en tid var Nils bostad.

DET GAMLA PERSSONSKA HUSET MOT KULLAGATAN.

Konsul Perssons villa vid Bergaliden.

DET NÅA AFFÄRSKALATSET MOT KULLAGATAN

RESTURANG I VILLAN

SOFFRUM I VILLAN

Interiörer från villan.

De stora skillnaderna emellan dem

Vid en jämförelse mellan Petter Olsson och Nils Persson kan nämnas att Nils Perssons intresse främst fokuserades på stadens industriella utveckling medan Petter Olsson intresse var hamnar, järnvägar och verkstäder.

Tillkomsten av järnvägarna illustrerar väl hur politik och näringsliv flöt samman för dessa, näringslivets ledande män, som samtidigt var stadens ledande politiker. Genom sina positioner i fullmäktige, riksdag och i styrelser och nämnder kunde de med kraft verka för beslut som de som privatpersoner och företagare arbetade för.

Trots att de hade så många beröringspunkter var de mycket olika som personer och de umgicks inte privat. Petter var djupt religiös och upplät en lokal "Olssons sal" i det spannmåslager han låtit bygga på Kullagatan 44, till frireligiösa predikanter. Nils å sin sida satsade pengar på Ramlösa Brunn och tyckte om de glada festligheterna där och var en naturlig medelpunkt i de förmögna helsingborgarnas sällskapsliv. Helsingborgs stadslexikon förmedlar denna bild:

Petter Olsson: "sträv, tillsluten och misstänksam mycket beroende på sina religiösa grubblerier".

Nils Persson: "öppen och vänskaplig med vaket öga för det som skänker lefnaden festivitas".

Båda två hade uppenbart begåvats med enorm arbetskapacitet och affärssinne vilket gjorde dem mycket förmögna. Men de lär ha insett att de var lyckligast om de höll sig borta från varandras affärer. I politiken var samarbetet desto större. När Olsson var stadsfullmäktiges ordförande var Persson vice, tillsammans såg de till att få ordning på stadens finanser. De byggde regionens största sjukhus, byggde telefonnätet, anlade badhus, det nya rådhuset och mycket mer.

Konsulerna i sina roller som stadsfullmäktiges ordförande

Nils Persson.

Petter Olsson.

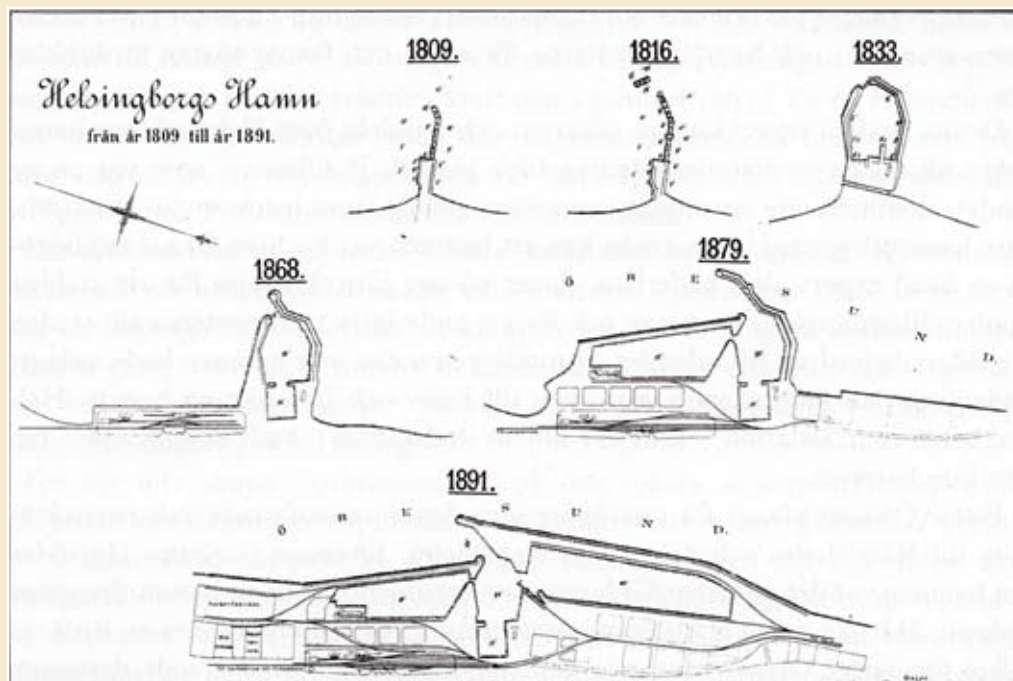
Så olika men så mycket nytta av varandra och för staden

De båda konsulerna har bägge bott vid Kullagatan, Olsson spartanskt med stor familj i magasinet på nr 44, Persson föredrog att bo mer ombonat på Gamlegård. Så småningom införskaffade de dock var sin slottsliknande byggnad, Petter Rögle gård och Nils Essenska villan vid Bergaliden, då deras förmögenheter växt sig allt starkare. Petters växte via framsynta markspekulationer i stads- och jordbruksmark. Nils drog stor nytta av sina satsningar på ler- och malmgruvor som säkrade hans råvaruförsörjning. Inte minst hans äventyrliga projekt att bygga en järnväg i Nordnorge till Sulitelmafyndigheten var lyckosam. Men de bidrog också gemensamt till varandras framgång.

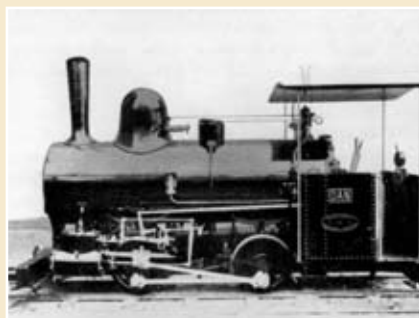
Nils industrier hade stor nytta av de investeringar i järnväg och hamn som Petter investerat i. Därigenom kunde han effektivt transportera ut sina produkter till kunderna. Nils å sin sida sålde gödsel till de bönder som Petter köpte sin havre av. Petter fick rik utdelning av de omfattande markinvesteringar han gjort i staden när Nils industrier drog till sig arbetskraft som i sin tur behövde bostäder. Petters verkstäder tillverkade mycket av det material som Nils behövde för att bygga sina industrier. Synergierna verkar aldrig ta slut, vem som betytt mest är svårt att avgöra, men tillsammans bidrog de enormt till Helsingborgs välstånd och de gör de faktiskt fortfarande.

Många av dagens industrier i Helsingborg har sina rötter i konsulernas verksamhet, Kemira, Unilever, Yara för att nämna ett par, och visste du att Dunkers gummifabrik nog aldrig hade nått sin storhetstid om inte Petter satsat pengar i företaget och krävt att Henry skulle leda det.

Några av Petters storverk

Petter verkade outtröttligt för hamnens utbyggnad, härifrån kunde han exportera säd i stor skala. Så småningom så exploaterade han de omfattande nya markområden som skapats genom utfyllnaden.

Lokomotivet Dan tillverkat vid Petters mekaniska verkstäder.

Den mekaniska verkstaden som låg ungefär där tingshuset ligger idag.

Den stora ångkvarnen malde mjöl åt hela sydvästra Sverige.

Som investerare och styrelsens ordförande spelade Petter en avgörande roll under gummfabrikens första år.

Några av Nils storverk

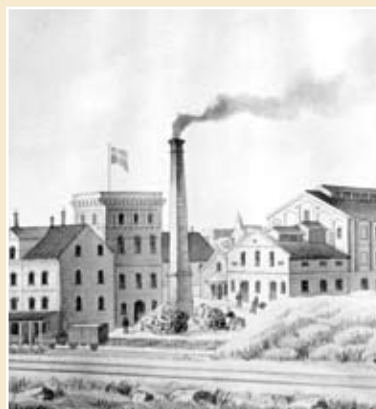
Byn Langvåg vid Sulitelma, området var obebott innan Nils startade gruvan.

Nils betraktades som kunglighet i Nordnorge, här står han staty i Langvåg.

Sockerbruket vid hamnen som startades gemensamt av konsulerna.

Fosfaten, Nils industrier vid Karl Krooksgatan.

Kopparverket, nuvarande Kemira, det nya industriområdet som startades för att kunna ta emot råvara från Sulitelma.